

Stimată Doamnă Avocat al Poporului,

Subsemnatul **MARINESCU MARIUS ALBIN**, cu domiciliul în municipiul Sibiu, prin avocați **Daniel Mircea Victor Chitic** și **Lucian Dumitrașcu**, cu domiciliul ales la sediul **Cabinetului Individual de Avocatură Daniel MV Chitic**, cu sediul în București,

formulez în temeiul art 51 alin 1 din Constituție, raportat la art. 16 și 17 din Legea 35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului prezenta

CERERE

prin care vă solicit ca în temeiul art. 15, lit. e și i din Legea 35/1997 rap. la art. 11 alin. (1) pct. A. lit. d) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, să sesizați Curtea Constituțională cu

EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a dispozițiilor

- **Art. 3² din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 1 din 21 ianuarie 1999:** „Pe durata stării de asediu și a stării de urgență sunt interzise:

a) limitarea dreptului la viață, cu excepția cazurilor când decesul este rezultatul unor acte licite de război;

b) tortura și pedepsele ori tratamentele inumane sau degradante;

c) condamnarea pentru infracțiuni neprevăzute ca atare, potrivit dreptului național sau internațional;

d) restrângerea accesului liber la justiție.”;

- **Art. 91 din Decretul Președintelui Românie nr. 240/2020** cu formularea

- “(1) Instituțiile și autoritățile publice, precum și operatorii privați contribuie la campania de informare publică privind măsurile adoptate și activitățile desfășurate la nivel național.

- (2) În situația propagării unor informații false în mass-media și în mediul on-line cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire, instituțiile și autoritățile publice întreprind măsurile necesare pentru a informa în mod corect și obiectiv populația în acest context.

- (3) Furnizorii de servicii de găzduire și furnizorii de conținut sunt obligați ca, la decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, să întrerupă imediat, cu informarea utilizatorilor, transmiterea într-o rețea de comunicații electronice ori stocarea conținutului, prin eliminarea acestuia la sursă, dacă prin conținutul respectiv se promovează știri false cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire.
- (4) În situația în care eliminarea la sursă a conținutului prevăzut la alin. (3) nu este fezabilă, furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului sunt obligați ca, la decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, să blocheze imediat accesul la respectivul conținut și să informeze utilizatorii.
- (5) La decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului au obligația de a bloca imediat accesul utilizatorilor din România la conținutul care promovează știri false cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire și este transmis într-o rețea de comunicații electronice de către persoanele de la alin. (3) care nu se află sub jurisdicția legislației naționale."

Decretul Președintelui fiind neconstituțional în raport cu dispozițiile art. 73, 74, 80, 93, 94 și 115 din Constituția României,

toate textele arătate aflându-se în stare de contencios constituțional și cu următoarele dispoziții din Legea fundamentală:

- art. 29 alin. (1) privind supremația Constituției privind Libertatea conștiinței:

"(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale."

- art. 30 alin. (1) - (4) din Constituție, privind Libertatea de exprimare:

"(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

(2) Cenzura de orice fel este interzisă.

(3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.

(4) Nici o publicație nu poate fi suprimată.

în măsura în care textele de lege criticate permit limitarea libertății de conștiință și a libertății de exprimare, inclusiv suprimarea publicațiilor online.

În fapt, subsemnatul am înființat în septembrie 2000 publicația JUSTIȚIARUL, revistă de atitudine împotriva corupției și abuzurilor, cu moto-ul „Adevărul mai presus de teamă!”, devenită din anul 2006 și publicație online, aceasta a avut scopul de a fi un vehicul de comunicare a unei diversități de opinii despre realitatea istorică și prezentă, astfel încât prin dezbateri și schimb de informații să ajungem la o mai bună înțelegere a trecutului și a prezentului nostru.

Am considerat că o societate este în mod real democratică doar dacă presa este liberă, este independentă, fără ingerințe și presiuni de orice natură, inclusiv politice.

Ca orice jurnalist, am crezut că prevederile constituționale vor fi respectate și fac trimitere la dispozițiile art. 30 alin. 1-4 din Constituția României care statuează:

(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile.

(2) Cenzura de orice fel este interzisă.

(3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.

(4) Nici o publicație nu poate fi suprimată.”

La data de 23.04.2020 a fost adoptată de către ANCOM Decizia nr. 506/2020, Decizie prin care, pe cale administrativă și fără niciun control judecătoresc, fără niciun fel de notificare prealabilă, practic a fost suprimată o publicație, contrar dispozițiilor constituționale precitate.

Precizez că am luat act de această decizie cu totul întâmplător, în momentul când m-am așezat la masa de lucru și am constatat că nu pot utiliza site-ul, fapt ce m-a determinat să iau legătura cu web hostingul Societatea NETDESIGN SRL, care mi-a comunicat faptul că nu mai beneficiaz de publicație ca urmare a măsurilor luate de ANCOM prin Decizia nr. 506/23.04.2020.

Măsura luată de suprimare a site-ului <https://www.justitiarul.ro>, constituie în opinia subsemnatului o eroare, situație care este confirmată inclusiv de actele normative invocate drept temei de drept prin Decizia nr. 506/23.04.2020.

Astfel, Decretul 240/14.04.2020 art. 91 prevede ca:

„(1) Instituțiile și autoritățile publice, precum și operatorii privați contribuie la campania de informare publică privind măsurile adoptate și activitățile desfășurate la nivel național.

(2) În situația propagării unor informații false în mass-media și în mediul on-line cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire, instituțiile și autoritățile publice întreprind măsurile necesare pentru a informa în mod corect și obiectiv populația în acest context.

(3) Furnizorii de servicii de găzduire și furnizorii de conținut sunt obligați ca, la decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, să întrerupă imediat, cu informarea utilizatorilor, transmiterea într-o rețea de comunicații electronice ori stocarea conținutului, prin eliminarea acestuia la sursă, dacă prin conținutul respectiv se promovează știri false cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire.”

Conform acestor reglementări informarea utilizatorilor este obligatorie, de această informare și notificare nu am beneficiat, astfel a fost nesocotit principiul egalității armelor consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, dacă avem în vedere chiar conținutul deciziei 506/23.04.2020.

Din considerentele deciziei se motivează (fila 2 paragraful 2):

„Având în vedere că, astfel după cum rezultă din analiza înaintată Ministerului Afacerilor Interne de către Grupul de Comunicare Strategică, în data de 25 martie 2020, acesta a transmis pe cele două adrese de email ale redacției” solicitarea de a elimina o serie de articole disponibile pe site-ul <http://romania-veche.ro>, deoarece informațiile prezentate prin intermediul acestora se înscriu în categoria „fake new” ... fiind apoi pe larg descrise articolele la care au făcut referire.

În ceea ce privește site-ul <https://www.justitiarul.ro> nu s-a primit la redacție nicio notificare, nicio înștiințare din partea Ministerului Afacerilor Interne așa cum s-a procedat cu cealaltă publicație suspendată prin aceeași decizie, neavând știință că se dorea eliminarea unor articole publicate pe acest site,

lucru pe care cu siguranță îl efectuam dacă beneficiam de aceeași procedură ca și publicația românia veche.ro, desigur că nebeneficiind de egalitate de tratament nu am avut posibilitatea să dau curs acestor solicitări, fapt ce a condus la blocarea publicației administrată de subsemnatul.

Fac mențiunea că articolul: „*Isteria Covid pretext pentru legi abuzive*” a fost publicat anterior primului decret de declarare a stării de urgență, în consecință acestui articol nu-i sunt aplicabile prevederile art. 91 din Decretului nr. 240/2020, raportat la prevederile art.15 alin 2 din Constituția României care consacră neretroactivitatea legii.

În ceea ce privește articolul „*SUA: Centrele de urgență COVID-19 anunțate ca fiind ultra-saturate sunt goale*”, în acest material este preluat un reportaj video cu deplasarea unor investigatori din SUA în spații descrise ca centre de urgență pentru bolnavii de Covid-19 și care de fapt ar fi fost goale. Aceste imagini erau însoțite de comentariul domnului Mihnea Codrescu, din Franța.

În consecință, art. 91 (3) din Decretul 240/2020, impunea informarea utilizatorilor și de asemenea nu prevedea suprimarea publicației în integralitate ci numai a articolelor pretinse a fi neconforme cu realitatea.

Față de această situație vă solicit respectuos să sesizați Curtea Constituțională a României având în vedere și următoarele aspecte și argumente:

*

* *

Pe fondul excepției, arăt că dispozițiile Art. 3² din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 1 din 21 ianuarie 1999 și Art. 91 din Decretul Președintelui Românie nr. 240/2020 sunt neconstituționale, pentru următoarele motive:

I. Art. 3² din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 1 din 21 ianuarie 1999 este o dispoziție legală neconstituțională în măsura în care textul de lege criticat permite limitarea libertății de conștiință și a libertății de exprimare, inclusiv suprimarea publicațiilor online.

Arătăm pe această cale că textul de lege cu formularea „Pe durata stării de asediu și a stării de urgență sunt interzise:

a) limitarea dreptului la viață, cu excepția cazurilor când decesul este rezultatul unor acte licite de război;

b) tortura și pedepsele ori tratamentele inumane sau degradante;

c) condamnarea pentru infracțiuni neprevăzute ca atare, potrivit dreptului național sau internațional;

d) restrângerea accesului liber la justiție.”;

permite, în actuala formulare restrângerea unor drepturi fundamentale inalienabile în formularea textelor constituționale mai sus citate.

Astfel, art. 29 prevede în mod expres că “Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase **nu pot fi îngădite sub nici o formă.**”, iar art. 30 Stipulează în mod expres că la alin. (2) că “Cenzura de orice fel este **interzisă.**” Iar la rt. (4) că “**Nici o publicație nu poate fi suprimată.**”

Formularea constituțională clară, concisă, lipsită de echivoc indică faptul că dreptul la libertatea de conștiință nu poate fi îngădită **sub nicio formă**, iar dreptul la liberă exprimare este inalienabil, **cenzura de orice fel fiind interzisă**, și ca un corolar - aplicabil direct în prezenta speță - “**Nici o publicație nu poate fi suprimată.**”

Cu alte cuvinte, **atât dreptul la libertatea de conștiință cât și la libertatea de exprimare sunt drepturi fundamentale, inalienabile, intagibile ale cetățeanului român, drepturi care nu pot fi limitate sub nicio formă nici măcar în cauze și situații excepționale așa cum sunt cele care determină instituirea regimului stării de asediu și/sau a regimului stării de urgență.**

Pentru aceste motive neintroducerea în enumerarea limitativă a art. 3 din Ordonanța de Urgență 1/1999 a dreptului la **Libertatea de conștiință** și la **Libertatea de exprimare** printre drepturile a căror exercitare nu poate fi limitată sau restrânsă

NU poate constitui un motiv suficient pentru limitarea acestor drepturi fundamentale atâta vreme cât textele constituționale (art. 29 și art. 30), preeminente și cu aplicațiune prevalentă, stipulează în mod apodictic și lipsit de echivoc inadmissibilitatea oricăror atingeri aduse acestor drepturi fundamentale.

Prin urmare, în situația în care prin instituirea stării de urgență (sau de asediu) s-ar limita în temeiul dispoziției art. 3 din OUG 1/1999 drepturile fundamentale la libertatea de conștiință sau de liberă exprimare, considerăm că sunt înfrânate dispozițiile constituționale care prevăd supremația Constituției și egalitatea cetățenilor în fața legii.

II. Art. 91 din Decretul Președintelui României nr. 240/2020 este neconstituțional în măsura în care permite limitarea libertății de conștiință și a libertății de exprimare, inclusiv suprimarea publicațiilor online.

Așa cum am arătat supra, atât dreptul la libertatea de conștiință cât și la libertatea de exprimare sunt drepturi fundamentale, inalienabile, intagibile ale cetățeanului român, drepturi care nu pot fi limitate *sub nicio formă* nici măcar în cauze și situații excepționale așa cum sunt cele care determină instituirea regimului stării de asediu și/sau a regimului stării de urgență.

Pentru aceste motive, nici măcar Președintele (sau mai ales Președintele, atâta vreme cât potrivit art 80 alin. 2 din Constituție "*Președintele României veghează la respectarea Constituției*") NU poate limita prin Decret, nici măcar în situații excepționale, limitarea drepturilor fundamentale ale cetățeanului român cu încălcarea explicită a unor norme constituționale fundamentale, așa cum sunt libertatea de conștiință și libertatea de exprimare.

Cu atât mai mult limitarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor români nu poate fi făcută arbitrar în baza unor norme infralegale lipsite de claritate și predictibilitate.

A. Decretul Președintelui este neconstituțional în raport cu dispozițiile art. 73, 80, 93, 94 și 115 din Constituția României pentru următoarele motive:

Atribuțiunile Președintelui României sunt în mod limitativ enumerate în CAPITOLUL II - Președintele României al TITLULUI III - Autoritățile publice din Constituția României.

Astfel, potrivit dispozițiilor edictate de Constituție în Capitolul mai sus amintit, Președintele României este un organ al puterii executive fără competențe în edictarea unor norme legale, atribuțiune dată de Constituție

exclusiv Parlamentului României ca unic și suprem for legislativ al României. Mai mult, Președintelui României nu îi pot fi delegate atribuțiuni legislative, această transfer al competenței de legiferare putând fi făcut în temeiul art. 115 din Constituție doar către Guvernul României care poate emite ordonanțe simple sau de urgență supuse controlului Parlamentului.

Pentru aceste motive, Președintele României NU putea legifera în temeiul articolului 93 din Constituție, acesta putând lua *“Măsuri excepționale”* respectiv *“instituirea, potrivit legii, a stării de asediu sau a stării de urgență în întreaga țară ori în unele unități administrativ-teritoriale”* fără a putea interfera în atribuțiunile exclusive de legiferare ale Parlamentului.

Cu atât mai puțin Președintele NU are abilitatea Constituțională de a limita drepturi fundamentale ale cetățenilor așa cum sunt dreptul la libertatea de conștiință și la libertatea de exprimare, acestea putând fi eventual limitate DOAR de către Parlament. De altfel acesta a și fost motivul pentru care la alineatul 2 al art. 93 din Constituție se precizează că *“Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă de drept în cel mult 48 de ore de la instituirea stării de asediu sau a stării de urgență și funcționează pe toată durata acestora.”*

Această realitate Constituțională este confirmată și de art 53 din Constituție care prevede expres că *“(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.”*

Mai mult, la alineatul 2 al articolului 53 se stipulează că *“(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”.*

Or, prin Decretul Președintelui 240/2020 au fost restrânse drepturi fundamentale ale cetățeanului fără ca aceste restrângeri să fie făcute *prin lege*, restrângerea dreptului la libertatea de opinie și la libertatea de exprimare nefiind *necesare într-o societate democratică*, limitările drepturilor fiind *discriminatorii*, iar măsurile luate prin Decret de Președinte *aducând atingere existenței dreptului la libertatea de conștiință sau a libertății de exprimare.*

Pentru toate aceste motive toate dispozițiile Decretului Președintelui 240/2020, cu excepția celor date strict în competența sa de art. 93 - respectiv instituirea stării de urgență - sunt profund neconstituționale și aduc o gravă atingere stării de legalitate și Constituționalitate în România, Curtea Constituțională având obligația de a le cenzura dând efectivitate normelor constituționale încălcate de către Președinte.

B. Formulările generale și vagi ale art. 91 Decretului 240/2020 NU pot produce efecte fără determinarea sferii noționale a termenilor folosiți atâta vreme cât aceste înfrâng dispoziții Constituționale exprese fără a preciza întinderea limitării drepturilor fundamentale cetățenești.

Arătăm în îcest sens că formulări precum *“Furnizorii de servicii de găzduire și furnizorii de conținut sunt obligați ca, la decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, să întrerupă imediat, cu informarea utilizatorilor, transmiterea într-o rețea de comunicații electronice ori stocarea conținutului, prin eliminarea acestuia la sursă, dacă prin conținutul respectiv se promovează știri false cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire.”* NU pot fi impuse atâta vreme cât nu este definit termenul de *“conținut”* sau de *“promovare a unor știri false”*. Arătăm pe această cale că în *“conținutul”* unui articol de presă pot și trebuie să fie promovate informații cu privire la un fenomen social cu implicații majore chiar dacă acestea nu provin de la *“surse oficiale”*.

Arătăm pe această cale că noțiunea de *“știre/știri falsă/false”* nu este definită în nicio altă dispoziție legală care să indice autorului de conținut de informație comportamentul de urmat și limitele dreptului său la propria opinie și la liberă exprimare, care este *“adevăru”* față de care trebuie să se raporteze și în raport cu care nu pot fi admise abateri. Cu atât mai puțin sunt stabilite limitele *“abaterilor”* de la *“adevăru oficial”*, și gradul în care se poate interpreta acest *“adevăr”*, cu ce cuvinte sau termeni, sau în ce *“ton”* poate fi făcute aceste *“interpretări”*.

Cu alte cuvinte, Decretul 240/2020 instituie arbitrariul ca lege cu puteri supraconstituționale, arbitrariu în *“temeiul”* căruia organe (neprecizate - așa cum vom arăta) ale statului pot limita drastic și fără nicio explicație drepturi fundamentale ale cetățeanului român.

Subliniem că pentru a aprecia caracterul fals al unor știri ar trebui să fie stabilit fără echivoc caracterul "adevărat" al unor informații, al unor date în raport cu care alte informații și date sunt considerate eronate, false.

Or, adevărul este definit ca fiind "Concordanța între cunoștințele noastre și realitatea obiectivă; oglindire fidelă a realității obiective în gândire; ceea ce corespunde realității, ceea ce există sau s-a întâmplat în realitate. ◇ Adevăr obiectiv = conținutul obiectiv al reprezentărilor omului, care corespunde realității, lumii obiective, independent de subiectul cunoscător. Adevăr relativ = reflectare justă, însă aproximativă, limitată a realității."

Față de definiția general acceptată a "adevărului" arătăm ca acesta nu poate fi instituit și delimitat prin acte administrative și nici măcar prin lege, atâta vreme cât acele acte administrative sau legi ar reflecta DOAR opinia unei părți a spectrului politic aflat temprar în exercitarea puterii de stat, opinie care nu poate constitui în sine un criteriu obiectiv pentru stabilirea Adevărului. Mai mult, cu excepția Adevărului revelat prin pogorământ - considerat ca fiind imuabil de către o parte consistentă a populației umane indiferent de epocă, nici măcar adevărul științific nu este lipsit de limitele și subiectivismele inerente stadiului dezvoltării respectivei ramuri științifice la un moment dat, astfel că nici adevărul științific nu poate fi scutit de critici și obiecțiuni care pot fi manifestate prin exercitarea directă a dreptului la libertatea de conștiință și exprimate doar prin exercitarea dreptului la liberă exprimare. În caz contrar acele "adevăruri științifice" ar fi transformate în dogme ce ar deveni infailibile prin puterea actelor administrative și a legilor edictate de autoritățile politice, fapt care ar face imposibilă îndreptarea eventualelor erori ce pot apărea inclusiv în mediul științific și academic.

Pentru toate aceste motive NU poate fi acceptată instituționalizarea prin Decret prezidențial a unor "adevăruri" în raport cu care alte opinii și informații să fie catalogate ca fiind false cu efectul implicit a limitării dreptului la libertatea de conștiință și la libertatea de exprimare.

Este însăși motivul pentru care pentru niciun motiv și în nicio circumstanță, oricât de "excepțională" ar fi aceasta nu poate fi adusă nicio limitare drepturilor fundamentale la libertatea de conștiință și de exprimare, drepturi fundamentale și inalienabile ale ființei umane.

Aberația constituțională este exacerbată de alinetaul 3 al articolului 91 din Decretul Președintelui 240/2020 care stipulează că *“Furnizorii de servicii de găzduire și furnizorii de conținut sunt obligați ca, la decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, să întrerupă imediat, cu informarea utilizatorilor, transmiterea într-o rețea de comunicații electronice ori stocarea conținutului, prin eliminarea acestuia la sursă, dacă prin conținutul respectiv se promovează știri false cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire.”*

Prin această dispoziție amintim că ANCOM este o Autoritate administrativă a statului român care ca atribuțiuni potrivit art. 2 din OUG 22/2009 modificată și completată:

- “(1) ANCOM are ca rol punerea in aplicare a politicii nationale in domeniul comunicatiilor electronice, comunicatiilor audiovizuale si al serviciilor postale, inclusiv prin reglementarea pietei si reglementarea tehnica in aceste domenii.*
- (2) ANCOM administreaza si gestioneaza resursele limitate din domeniul comunicatiilor electronice, incluzand dar fara a se limita la, spectrul de frecvente radio, resursele de numerotatie si alte resurse tehnice asociate si monitorizeaza benzile de frecvente radio cu utilizare neguvernamentala.*
- (3) ANCOM controleaza indeplinirea cerintelor esentiale privind compatibilitatea electromagnetica, a obligatiilor privind utilizarea eficienta a spectrului de frecvente radio cu utilizare neguvernamentala, controleaza indeplinirea obligatiilor privind utilizarea resurselor de numerotatie si resurselor tehnice asociate, realizeaza controlul pietei echipamentelor radio si echipamentelor terminale de telecomunicatii.*
- (4) In vederea elaborarii politicii nationale in domeniu, ANCOM va pune la dispozitia MCSI, rapoarte, studii si analize realizate de aceasta. Pentru buna coordonare a reprezentarii Romaniei in organismele internationale, ANCOM are obligatia de a informa lunar MCSI despre rezultatele intalnirilor internationale unde a fost reprezentata.”*

Nicăieri în legislația care reglementează activitatea și funcționarea ANCOM NU este stabilită ca atribuțiune stabilirea caracterului fals sau al adevărat al unei informații și nici să sancționeze prin cenzură o informație pe care o consideră “falsă”. În lipsa unor repere legale a ce constituie “informație falsă” și ale încălcării legii prin “promovarea de informații false”, cu atât mai puțin, de lege lata, nu sunt stabilite măsuri punitive graduale, proporționale cu gravitatea “încălcării”, a “deformării” “adevărului oficial”.

Mai mult, nicăieri în legislația română, până la acest moment, nu a fost instituită vreo autoritate care să verifice validitatea sau caracterul adevărat al unei informații, nu există un Minister sau Autoritate a Adevărului Oficial sau de combatere a “știrilor false”.

Cu toate acestea la articolul 4 se stabilește obligația furnizorilor de rețele de comunicații electronice destinate publicului, ca, la *“decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, să blocheze imediat accesul la respectivul conținut și să informeze utilizatorii”* iar la art. 5 ca *“La decizia motivată a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului au obligația de a bloca imediat accesul utilizatorilor din România la conținutul care promovează știri false cu privire la evoluția COVID-19 și la măsurile de protecție și prevenire și este transmis într-o rețea de comunicații electronice de către persoanele de la alin. (3) care nu se află sub jurisdicția legislației naționale.”*

Față de aceste motive, arătăm că dispozițiile Decretului președintelui 240/2020 mai sus menționate sunt de natură a limita drepturi fundamentale ale omului și cetățeanului în baza unor dispoziții lipsite de claritate și predictibilitate, impunând astfel arbitrariul și puterea discreționară a instituțiilor de forță ale statului român în dauna drepturilor fundamentale ocrotite de Constituția României.

Prin urmare, raportat la principiul legalității, principiu ce se constituie într-o componentă a statului de drept, apreciem că doar o instanță de judecată legal constituită ar putea, în baza unor legi organice adoptate de parlament, clare și predictibile, să limiteze într-o anumită măsură, proporțional cu gravitatea încălcării legii, drepturi ale cetățeanului stipulate în mod expres prin Constituție.

Nu în ultimul rând, arătăm că, activitatea de legiferare presupune ca reglementarea relațiilor sociale prin lege și prin celelalte categorii de acte normative se realizează cu respectarea principiilor generale de legiferare proprii sistemului dreptului românesc, Constituția consacrand în art. 1 alin. (5) principiul constituțional al supremației acesteia.

Autoritățile cu competente normative au obligația conformării prevederilor constituționale, legale și principiilor de drept atunci când elaborează acte normative, precum și asigurarea calității legii, în sens larg. Calitatea legii presupune ca în procesul de elaborare a actelor normative să fie îndeplinite două condiții: accesibilitatea și previzibilitatea. Cele două noțiuni sunt utilizate, atât în cadrul controlului de convenționalitate exercitat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cât și în cadrul controlului de constituționalitate exercitat de către Curtea Constituțională, aceasta din urmă făcând trimitere, în repetate cazuri, la jurisprudența CEDO.

Notiunea de previzibilitate a fost definită chiar de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 61/2007 (M. Of. nr. 116 din 15 februarie 2007), ca fiind posibilitatea pe care o oferă celor interesați însuși norma juridică de a-și reprezenta consecințele punerii ei în opera ori cele ce deriva din încălcarea sau ignorarea ei. Așa cum s-a subliniat în doctrina *„previzibilitatea s-ar polariza astfel în jurul 'urmarilor' efectivității normei”* (I. Deleanu, "Accesibilitatea" și "previzibilitatea" legii în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale Române, Dreptul nr. 8/2011, p. 60).

În considerentele mai multor decizii ale Curții Constituționale ce au avut în vedere „calitatea legii”, exprimată în general prin sintagma lege „accesibilă și previzibilă”, judecătorii Curții au făcut referire la sintagma „clară, precisă, previzibilă și predictibilă”, atribute chiar aritmetic indicate prin evocarea „celor 4 condiții”.

Cu privire la notiunea de predictibilitate, plecând de la definiția termenului, arătăm ca aceasta semnifică *„posibilitatea destinatarului normei de a prevedea rezonabil evoluția reglementării, norma juridică înscriindu-se astfel sub cupola imperativului securității juridice, iar ca o variantă a acesteia, sub imperativul principiului încrederii legitime, ca așteptările lui, derivate din reglementare, nu vor fi deturnate sau nu vor fi substanțial modificate. Pe scurt încrederea destinatarului reglementării în stabilitatea acesteia pe o perioadă rezonabilă și previzibilă”*. În final se subliniază faptul că însuși Curtea sugerează o astfel de abordare atunci când a afirmat că *„modificările succesive ale reglementării au afectat caracterul previzibil al normei”*.

Accesibilitatea legii privește, în principal, aducerea la cunoștința publică a acesteia, care se realizează prin publicarea actelor normative. Există însă și o altă semnificație a noțiunii de accesibilitate, asociată exigentei previzibilității legii, și anume aceea care privește modul de receptare a conținutului actelor normative de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora. Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă.

Norma criticată prin prezenta excepție, este insuficient accesibilă, precisă și previzibilă, în sensul în care s-a exprimat Curtea Europeană a Drepturilor Omului în numeroase decizii referitoare la statul român, dintre care citez cauza *Arsenovici împotriva României*, Hotărârea din 7 februarie 2008, definitivă la 7 mai 2008, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 325, din 18 mai 2010, conform căreia principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în ceea ce privește aplicarea lor.

Mai mult, Curtea Europeană a arătat că „*chiar și în condițiile în care legea este accesibilă și previzibilă*”, ea trebuie să aprecieze dacă „*modalitatea în care dreptul intern este interpretat și aplicat produce efecte conforme cu principiile Convenției*”, dacă normele sunt „*suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor*”.

Subliniem că prin Decizia 248/2019 CCR a statuat deja că “*Referitor la standardele de calitate a legii, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, ca prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor și ca, pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător. S-a reținut, prin aceeași jurisprudență, ca, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele spetei, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Totodată, Curtea a reținut ca, deși este dificil a fi redactate legi de o precizie totală și o anumită suplete se poate dovedi a fi de dorit, această suplete nu trebuie să afecteze previzibilitatea legii (a se vedea Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, și Decizia nr. 662 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2015). De*

asemenea, Curtea a retinut ca formularea cu o precizie suficienta a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - sa prevada intr-o masura rezonabila, in circumstantele spetei, consecintele care pot rezulta dintr-un act determinat, si, totodata, ca respectarea legilor este obligatorie, insa nu se poate pretinde unui *subiect de drept* sa respecte o *lege* care nu este clara, precisa si previzibila, intrucat acesta nu isi poate adapta conduita in *functie* de *ipoteza* normativa a legii.

De aceea, legiuitorul trebuie sa manifeste o deosebita atentie atunci cand adopta un act normativ (a se vedea Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicata in *Monitorul Oficial* al Romaniei, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragrafele 225 si 235).

De altfel, aceeași cerință referitoare la calitatea legii este impusa și de prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, republicata in *Monitorul Oficial* al Romaniei, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, conform carora actele normative trebuie redactate intr-un limbaj si stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar si precis, care sa excluda orice echivoc, cu respectarea stricta a regulilor gramaticale si de ortografie, dispozitii legale a caror respectare de catre legiuitor este obligatorie, prin prisma prevederilor art. 1 alin. (5) din *Constitutie*. In acest sens, prin Decizia nr. 448 din 29 octombrie 2013, publicata in *Monitorul Oficial* al Romaniei, Partea I, nr. 5 din 7 ianuarie 2014, *Curtea Constitutionala* a retinut ca, desi normele de tehnica legislativa nu au valoare constitutionala, prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricarui act normativ, a caror respectare este necesara pentru a asigura sistematizarea, unificarea si coordonarea legislatiei, precum si continutul si forma juridica adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, Curtea a retinut ca respectarea acestor norme concursa la asigurarea unei legislatii care respecta principiul securitatii raporturilor juridice, avand claritatea si previzibilitatea necesare si ca nerespectarea normelor de tehnica legislativa determina aparitia unor situatii de incoerenta si instabilitate, contrare standardelor constitutionale anterior referite."

Pentru toate aceste motive vă rog să constatați neconstituționalitatea normelor legale arătate urmând a sesiza Curtea Constituțională a României.

MARINESCU MARIUS ALBIN

prin avocati

Daniel M. CHITIC

Lucian DUMITRASCU

